❡INCIPIT LIBER SECVNDVS VOLVMINIS STATVTORVM COMMVNIS VERONE.

❡Qꝛ omnibus diebus iuridicis ius reddatur exceptis feriis ſolemnibus/& repentinis/& diebus ueneris/& ſabbati. 1

STATVIMVS ET ORDINAMVS/Qꝛ dominus poteſtas uerone teneatur/& facere debeat/ꝙ ius reddatur per ipꝫ dominū poteſtatē/& eius uicariū/& iudices ad iura reddēda in ciuitate uerone deputatos. Et conſules/& alios officiales cōis uerone. Primū ſecūdū ſtatuta/& cōſuetudiēs ciuitatis uerone. Et eis deficientibus: ſecūdū iura romana/& gloſas ordinarias Acurſii approbatas per ipſū Accurſiū. Et inq̃tum ſibi ad iudicem cōtradicerent: tunc iudicet̃ ſecū dum illam gloſam quaꝫ approbat dinus. Et hoc quibuſlibet diebus exceptis diebus feſtiuis ſolemnibus infraſcriptis ītroductis in honorē dei quibus ēt de partiū uolūtate renunciari non poſſit. Et exceptis diebus ueneris/& ſabbati/& honoris quibus fieret curia: ſeu condemnationes publicantur/ſeu conſiliuꝫ.xii.&.L.fieret. Et exceptis/& aliis feriis meſſium: & uindemiarū/& tēporibus etiaꝫ quibus cōe uerone eſſet īpeditū occaſione exercituuꝫ: ſeu aliorū iuſtorum impedimētorū: ſeu quibuſlibet aliis tēporibus: qbus uideretur Illuſtriſſimo noſtro dominio uenetiaruꝫ/ſeu domino poteſtati: ꝙ ceſſaretur a iure reddendo: aliqua iuſta/uel neceſſaria cā interueniente: quibus dominus poteſtas uicarius/& alii iudices/& conſules cōis uerone: ſedere nō debeant ꝓ iure reddendo. Excepto iudice maleficiorum/& datiorum/& ꝓcuratorum cōis uerone/& iudicibꝫ dugaliū/& ſortiū: q poſſint ſedere q̃docūqꝫ uoluerit ꝓ eorū officio exercēdo.

❡Dies aūt feſtiuitatū ſolēniū feriarū ſingulorū menſium ſunt hi, uidelicet.

❡DE MENSE IANVARII.

❡Circunciſio domini. 1
Sacratiſſimus dies dominicus per totum annum.
Dies epiphanie chriſti. VI.
Sanctus Antonius de uiena. XVII.
Sanctus Sebaſtianus .XX.
Sancta Agnes. .XXI.
Conuerſio ſancti Pauli. XXV.

INCIPIT TERTIVS LIBER STATVTORVM COMMVNIS VERONE DE CRIMINALIBVS CAVSIS.

DE OFFITIO IVDICIS MALEFITIORVM: ET DE QVIBVS COGNOSCERE POSSIT. 1

STATVIMVS Q IVDEX MALEFITIORVM COGNOſCERE poſſit de omnibus maleſitiis. uł quaſi: & aliis prohibitis per ſtatuta: & ordines communis Verone/in quibus aliqua pena ueniret imponenda: & applicanda fiſcho. & de omnibus accuſis: & denuntiationibus: & inquiſitionibus maleſitiorum. & de oībus cauſis ſibi per Illu. do. noſtrum: Venetiarum ſibi per dominum poteſtatem uerone commiſſis: & de omni/eo quod ſibi p uicariū. & cōſules domus mercatorum uerone commiſſum fuerit: Et de omnibus expēſis factis: & faciēdis occaſionibus pdictis: & ſi de aliis intermiſerit ipo iure nō ualeat.

DE VNO NOTARIO AD MEMORIALE MALEFITIORVM ELIGENDO: ET DE ACCVSIS DENVNTIATIONIBVS: ET INQVISITIONIBVS: IN MEMORIALIBVS PONENDIS. 2

ITem ſtatuimus/ꝙ ultra memoriale quod habere debet dominus Potās de quo habetur in primo libro ad capitula. 12. ſub rubrica de uno libro memoriali criminaliū tenendo per dominum poteſtatem fiant ad diſcuꝫ ſeu banchum maleſitioruꝫ duo memorialia mēbrana bullata p ſingulas cartas bulla ſancti Marci expenſis camere/ unum quorum ſtare debeat penes iudiceꝫ maleſitiorum: aliud uero penes notarium memorialis eligendum. ut infra. ſuper quibus omnes notarii maleſitiorum omnes accuſas: denūtiationes. querelas Inquiſitiones: eo die incontinenti ſcribere teneatur/ac eas ſuo iudici notificare: & non poſſint. nec debeant aliquam perſonam accuſatam: denunciatā: querelatam: uel inquiſitaꝫ: citare: ſeu citari facere: niſi primo ſcripte reperiantur ī memorialibꝫ predictis pena. x. librarum: pro quoqꝫ: & quaqꝫ uice. & plus: & minus/arbitrio domini poteſtatis: & totius curie: ſiue maioris ptis. Et ꝙ dictus notarius memorialis eligi debeat/per dominum poteſtatem cum curia ſua iudicum: & iudicū conſulum communis uerone: qui notarius intereſſe debeat. curie domini poteſtatis quando condemnationes fiunt. Et ſcribere ſuper ſuo memoriali omnes abſolutiones: condemnationes: & canzellationes. que fiunt per curiam concorditer ſcribendo: cum uicario domini poteſtatis. uel altero ex iudicibus ſuis. qui ſcribet ſuper memoriali dicti iudicis maleſitiorum. Et ꝙ ipſe notarius memorialis pro eius ſalario dimidii anni habere debeat ſexaginta libras de ueronē. a camera. Et non poſſit officium

192 De pena celantis uel mutantis nōmen.

193 Qꝫ quilibet requiſitus ab officialibus communis uerone permittat menſurari uinum:& peſari carnes/quas emiſſet.

194 Qꝫ cuilibet liceat accuſare facientem contra ſtatuta ſupraſcripta.

195 Qꝫ omnes pene ſuper dictis ordinamentis impoſite ſint arbitrio iudicis procuratorum cum conſiliariis ſuis.

.FINIS.

.L.

INCIPIT QVARTVS LIBER STATVTORVM COMMVNIS VERONE.

1 DE OFFICIO PROCVRATORVM COMMVNIS VERONE ET EIVS FORMA.

STATVIMVS ET ORDINAMVS Qꝫ OFFICIum procuratorum communis uerone ſit/ & eſſe debeat principaliter de & ſup blado/pane uino/oleo/caſeo/carnibꝫ/& piſcibꝫ/ quibuſcunqꝫ aliis uictualibus/ac de & ſuper quibuſcūqꝫ ptinētibus ad graſſam/& ponderibus/ac menſuris uictualium ſiue graſſe: ac de & ſuper miſteriis/perſonis/& rebus ipſius graſſe/ & ad graſſam pertinentibus. Itē de & ſuper omnibus uiis/& ſtratis/& porticibus/& locis publicis ciuitatis/& burgorū uerone. Et ſimiliter de & ſuper pōticelis/ſtilicidiis/& ōibus edificiis Et generaliter de & ſuper omnibus/& ſingulis: que p ſtatuta huius quarti libri ordinantur. Pro forma autem & executione dicti officii. Statuimus/ꝙ ſingulis ſex menſibus in conſilio.xii.&.L.deputatorum elligi debeant per ſcrutinium/& plures ballotas more ſolito infraſcripti officiales uidelicet vnus iudex procuratorum communis uerone.duo eius conſiliarii: duo milites procuratores: & per uenerabile collegiū notariorum /quatuor notarii/& per ipſos iudicem/& ſocios cum prouiſoribus communis unus maſſarius.

2 De iudice procuratorum & eius officio.

INCIPIT LIBER QVINTVS STATVTORVM COMMVNIS VERONE. ET PRIMO STATVTA OFFICII DVGALIVM.

De duobus iudicibus dugaliū eligēdis/et eorum officio.

1

STATVIMVS ET ORDINAMVS/Q2 omni āno in principio mensis nouēbris. v3. anteq̄/fiat ſcrutiniū uicariorū fieri debeat i conſilio. xii. &. L. deputatorum uerone p ſcrutiniū/& plures balotas/more ſolito electio duorum ciuium bone reputationis/& ītelligētie: qui ſit iudices dugalium totius ueronenſis diſtrictus. vnus. v3. citra atheſim/& alter ultra. ſecundum q̄ īter ſe concordes fuerit/aut p dominum poteſtatem/fuerit de citra/& ultra/declaratum/aſſignatum p unum annum. Incipiendo primo Ianuarii cum ſalario. 28. libr: d. i mēſe pro quoq3 eorum pcipiendo. v3. xxii. libr. x. ſol. a camera Illuſtriſſimi noſtri dominii &. v. libr. xii. ſol. vi. d. a cōi uerone/iuxta ſolitum. Quorum tribunal ſtet in palatio cōis uerone: & eorum officium ſit de/& ſuper aggeribus/& aggerinis atheſis/& aliorū fluminum: ac de/& ſup dugalibus/& eorum brachiis. Et ſimiliter de/& ſuper clauicis/uiis/ſiue ſtratis/pōtibus/fōtibus/torrentibus/ſiue prognis uerone diſtrictus. Q2 v3. uterq3 eorum i ſua iuriſdictione debeat ex ſuo officio diligenter īquirere/& prouidere defendere & manutenere p̄dicta: & ea facere aptari ſeu reſici/& in bono acontio teneri ubicūq3: & quotiēſcunq3 opus fuerit/expēſis illorum/ad quos ſpectat ſecundū mores/& cōſuetudīes/ac ordīes/& ſtatuta ciuitatis uerōe: & alia faciēdi p exercitio et executiōe p̄dictorū. Et p̄ide teneāt/& debeāt ī primis duobus mēſibus eqtare & facere circas ſuas p diſtrictū uerone: & deīde ſemel ī mēſe/ul' ſaltē ſingulis duobus mēſibus & omni tēpore excreſcētie atheſis/circare/& uiſitare aggeres atheſis/& alia loca: in quibus & quotiēs neceſſe fuerit. Et quotiēſcūq3 fuerit p̄ maſſarios/ul' conſortes uillarum ṙquiſiti. Et ſil'r mittere etiā notarios ſuos quotiēſcūq3 opus fuerit. Et uocare poſſint/ac ſecū ducere tā de ciuibus/q̄ diſtrictualibus: q ſibi īſtructi & expti uideātur. Qui ſiguli ṙquiſiti teneātur ſibi auxiliū/& cōſiliū īptiri: & iuriſdictionē habeāt cōtra negligētes/īobediētes ſeu cōtrafaciētes p̄dictis/ſeu alicui p̄dictorū inētiones & īquiſitiones faciēdi accuſas & denūciationes ṙcipiēdi de & ſup p̄dictis: & aliis ad predicta ſui officii ptnētibus. Cognoſcēdi quoq3 & terminādi/abſoluēdi & 9dēnādi/p̄cipiēdi & bāna īponēdi/multādi/& puniendi: & alia p ſuo officio faciēdi/ſecūdum ordīes & ſtatuta cōis uerone: de quibus obſeruādis/& de omni ſuo officio bene & fideliter excercēdo iurare debeant ante ītroitum ſui officii ī manibus domini poteſtatis.

Iudices dugalium

Salariū eorum

Officium eorum

Equitent

Iuriſdictio eorum

& querelle de predictis ꝓduci debeant ad officiũ iudicis procuratorũ cōis uerone/per quem fiant abſolutiones/& condemnationes p̄dicte ad banchuꝫ ſuum: & dicte condē nationes deueniāt amodo/nō ad camerā ueſtram/ſed ad cōmune uerone: de ꝗbus ſol uere teneatur ipſis militibus cōis uerone de ſuis ſalariis ꝗbuſcūqꝫ cōtrariis nō obſtantibus. Reſpōdemus/ꝙ ītenti ꝗbuſcunqꝫ honoribus & cōmodis ciuiuꝫ & fideliũ nr̃orũ ueronēſiuꝫ cōtenti ſumus/ut fiat ſicut i ābobus ipſis capl'is cōtinetur.

Mandamus igitur uobis cum noſtro cōſilio ſupraſcripto / ut ſupraſcriptas noſtras conceſſiones obſeruare debeatis/& facere īuiolabiliter obſeruari. Facientes has nr̃as litteras in actis cancellarie ueſtri regiminis ad futurorum memoriam regiſtrari, & regiſtratas ipſi cōitati reſtituere & aſſignare.

Datũ in noſtro ducali palatio die ultimo menſis ſeptembris
Indictiōe. iii. M.CCCC.XXXVIIII.

FINIS.

Hec preſens ſtatutorum/& ordinamentorum cũ quibuſdaꝫ reformatiōibus ad ea ꝑtinentibus/priuilegiis/& litteris ducalibus/ nobilis cōitatis ueronæ cũ ſumma prudētia Impreſſio accuratiſſime facta eſt in vrbe p̄clara Vicentiæ ad requiſitioneꝫ/& expēſaꝫ ꝓuidorũ virorũ Antonii/Gerardi/Ioānis/Petri/et Bartholomei fratrũ/& filiorũ quondaꝫ. S. Zanoti de Placētia/ciuiũ uerōæ nō atramēto/nec plumali calamo/neqꝫ ſtillo æreo. Sed artificioſa quadā mirabili adīuētiōe Imprimēdi/ſeu caratherizādi Hoc opus ſic effigiatũ/Impreſſuꝫ eſt ꝑ Hermanuꝫ Leuilapidē Coloniēſeꝫ. Anno Dñi. M.CCCC.Lxxv. Die uero Mercurii. xx. menſis decēbris. In vigilia Sācti Thome Apl'i.

AMEN.